

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 11 września 2015 roku (data nadania) powód - (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. – wniósł o zasądzenie od pozwanego J. H. kwoty 87.354,60 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dat i kwot wskazanych w pozwie oraz o zwrot kosztów procesu. W uzasadnieniu swojego żądania powód wskazał, że dochodzona pozwem kwota stanowi nieuiszczoną część ceny za sprzedany i wydany pozwanemu towar [pozew k-2-4].

Nakazem zapłaty z dnia 28 października 2015 r. wydanym w postępowaniu upominawczym roszczenie pozwu zostało uwzględnione w całości [nakaz k-33].

W wniesionym w dniu 16 listopada 2015 r. sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zwrot kosztów procesu. W uzasadnieniu wniesionego sprzeciwu pozwany podniósł, że powód nie wywiązał się z obowiązków wynikających z zawartej umowy i nie dostarczył części towarów, a ponadto zarzucił, że roszczenie powoda jest niezgodne z warunkami finansowymi określonymi w aneksie do umowy, a w szczególności nie uwzględnia udzielonego rabatu i wpłaconej zaliczki. Strona pozwana odwołała się jednocześnie do treści art. 6 k.c. uznając, iż powód nie udowodnił swojego roszczenia. Pozwany podniósł także zarzut braku poświadczenia za zgodność z oryginałem dokumentów złożonych w kserokopii [sprzeciw k-33-35].

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Strony współpracowały od kilkunastu lat w ten sposób, że powód dostarczał pozwanemu systemy nawadniające i komputery.

[okoliczność niesporna, zeznania świadka I. S. e-protokół z dnia 13 października 2016 r., k-107v, adnotacje 00.07.35; zeznania pozwanego e-protokół z dnia 21 marca 2017 r., k- 179, adnotacje 00.01.26].

W dniu 28 stycznia 2015 r. pomiędzy stronami została zawarta kolejna umowa nr (...) obejmująca sprzedaż komputera sterującego wraz z orurowaniem i osprzętem za cenę 154.000,00 złotych netto, którego odbiór miał nastąpić w lutym 2015 r. w S., zaś szczegółowe postanowienia umowy zostały określone w ogólnych warunkach umowy sprzedaży (OWU) oraz w załącznikach do tej umowy. Zgodnie z OWU do tej umowy (pkt I.3) szczegółowy wykaz części składających się na przedmiot tej umowy został określony w załączniku nr 1. Ponadto ustalono, że brak terminowej wpłaty pierwszej raty ceny zwalnia sprzedawcę z obowiązku dotrzymania umówionego terminu wydania towaru. Z załącznika nr 1 do umowy sprzedaży nr (...) wynika, iż zakupem objęty został komputer sterujący oraz orurowanie i osprzęt, a także szereg innych elementów składających się na urządzenie nawodnieniowe (73 rodzaje elementów).

[umowa k-65v, OWU k-65,66, wykaz części k-66v-67].

Z kolei zgodnie z warunkami finansowymi tej umowy, zawartymi w załączniku nr 2, ustalona cena w wysokości 154.000,00 złotych netto miała być płatna w trzech ratach, przy czym pierwsza w kwocie 50.000,00 złotych płatna do dnia 5 lutego 2015 r., druga w kwocie 45.000,00 złotych płatna do dnia 10 marca 2015 r., natomiast trzecia w kwocie 59.000,00 złotych płatna do dnia 8 kwietnia 2015 r. W umowie wpisywana była cena już po negocjacjach i pomniejszona o udzielony rabat.

[warunki finansowe k-67v, zeznania świadka I. S. e-protokół z dnia 13 października 2016 r., k-107v, adnotacje 00.07.35].

W ramach tej umowy powód miał dostarczyć pozwanemu system nawadniania oraz orurowanie do rozprowadzania CO₂ – system A..

[umowa wraz ze specyfikacją k-65v-67; zeznania świadka I. S. e-protokół z dnia 13 października 2016 r., k-107v, adnotacje 00.07.35; zeznania pozwanego e-protokół z dnia 21 marca 2017 r., k- 179-180, adnotacje 00.01.26; zeznania powoda e-protokół z dnia 30 stycznia 2018 r., k-235v, adnotacje 00.06.08, 00.12.52].

Pozwanemu nie zostały wydane przewody (orurowanie) do rozprowadzania CO₂.

[zeznania świadka I. S. e-protokół z dnia 13 października 2016 r., k-107v, adnotacje 00.07.35; zeznania świadka B. M. e-protokół z dnia 24 lipca 2017 r. k-194, adnotacje 00.14.43; zeznania pozwanego e-protokół z dnia 21 marca 2017 r., k- 179-180, adnotacje 00.01.26; zeznania powoda e-protokół z dnia 30 stycznia 2018 r., k-235v, adnotacje 00.06.08, 00.12.52]

Przewody do rozprowadzania CO₂ nie zostały dostarczone z uwagi na zaleganie przez pozwanego z płatnością, a ponadto pozwany zamierzał zakupić takie orurowanie tańsze u innego producenta. Z tych też względów strony ustaliły, że pozwany zrezygnuje z zakupu tych przewodów, na co powód wyraził zgodę i z tego względu w dniu 24 marca 2015 r. strony zawarły aneks do umowy ze stycznia 2015 r. ustalając, że wartość przedmiotu sprzedaży zostaje pomniejszona o należny upust w wysokości 33.620,00 złotych, tj. do kwoty 121.796,32 złotych netto, wskutek czego zmniejszeniu uległa także trzecia rata - do kwoty 26.796,32 złotych netto. Wskazana w aneksie kwota „upustu” stanowiła w rzeczywistości wartość orurowania do rozprowadzania CO₂, z którego zakupu pozwany zrezygnował, co pomniejszyło wartość całego zamówienia o kwotę 33.620,00 złotych netto.

[aneks k-68; zeznania świadka I. S. e-protokół z dnia 13 października 2016 r., k-107v, adnotacje 00.07.35 i 00.32.35; zeznania powoda e-protokół z dnia 30 stycznia 2018 r., k-235v, adnotacje 00.06.08, 00.12.52].

Powód wystawił pozwanemu faktury:

- nr 66/15 z dnia 29 stycznia 2015 r. na kwotę 50.000,00 złotych netto (**61.500,00** zł z VAT), płatną do dnia 5 lutego 2015 r.;

- nr 151/15 z dnia 24 lutego 2015 r. na kwotę 45.000,00 złotych netto (**55.350,00** złotych z VAT), płatną do dnia 10 marca 2015 r.,;

- nr 164/15 z dnia 27 lutego 2015 r. na kwotę 59.000,00 złotych netto (**72.570,00** złotych z VAT) oraz

- w dniu 30 marca 2015 r. fakturę korygującą do faktury nr (...) zmniejszającą wartość sprzedaży z 59.000,00 złotych netto do 25.380,00 złotych netto (**31.217,40** złotych z VAT), czyli zmniejszając wartość faktury (...)/15 złotych o kwotę 33.620,00 złotych netto (41.352,60 złotych z VAT), tj. o wartość określonego w aneksie „upustu”.

W treści aneksu został popełniony błąd matematyczny przy obliczaniu wartości ceny sprzedaży i III raty, biorąc pod uwagę określoną w nim wysokość rabatu. Wystawiona faktura korygująca uwzględnia prawidłową wysokość III raty, obliczoną po uwzględnieniu udzielonego rabatu (154.000,00 – 33.620,00 = 120.380,00 zł netto, następnie 120.380,00 zł – {I rata 50.000,00 + II rata 45.000,00} = III rata 25.380,00 złotych netto.

[faktury k-69-74, aneks k-68; zeznania świadka V. S. e-protokół z dnia 17 stycznia 2017 r., k-127, adnotacje 00.13.07; zeznania świadka I. S. e-protokół z dnia 13 października 2016 r., k-108, adnotacje 00.32.35].

W dniu 30 stycznia 2015 r. pozwany dokonał wpłat: kwoty 50.000,00 złotych i 11.500,00 złotych – obu na poczet faktury nr (...).

[potwierdzenia przelewu k-38-39].

Wszystkie elementy objęte umową ze stycznia 2015 r., za wyjątkiem orurowania CO₂, zostało wydane pozwanemu i przez niego odebrane. Pozwany nie kwestionował ani ilości ani jakości dostarczonych mu elementów i ich montażu, a instalacja nawadniania została uruchomiona. Elementy zamówienia były częściowo odbierane przez pozwanego lub

jego kierowcę z magazynu powoda, częściowo dostarczane za pośrednictwem kuriera oraz bezpośrednio przywożone przez pracownika powoda do miejsca ich montażu. Odbiór towaru pozwany pokwitował także na zbiorczej specyfikacji wydanego towaru. Pozwany przed wytoczeniem powództwa nie kwestionował dostarczenia całości zamówienia objętego umową, a jedynie tłumaczył swoją zwłokę w płatności trudnościami finansowymi.

[dokumenty WZ k-50, 52-60, 63-64, 215; potwierdzenia doręczenia kurierskiego k-49, 51, 61, 62, 216-218; podpisana przez pozwanego specyfikacja odebranego towaru k-46-47v; zeznania świadka I. S. e-protokół z dnia 13 października 2016 r., k-107v-108, adnotacje 00.07.35 i 00.30.00; zeznania świadka J. B. e-protokół z dnia 13 października 2016 r., k-108, adnotacje 00.36.54-00.38.47; zeznania świadka V. S. e-protokół z dnia 17 stycznia 2017 r., k-127, adnotacje 00.07.21; zeznania świadka M. S. e-protokół z dnia 17 stycznia 2017 r., k-127, adnotacje 00.15.05; zeznania powoda e-protokół z dnia 30 stycznia 2018 r., k-235v, adnotacje 00.09.38].

Pozwany dokonał także dodatkowego zakupu wyświetlacza LCD, nieobjętego pierwotną umową, za kwotę 787,20 złotych z VAT, uwzględnionego w fakturze z dnia 7 kwietnia 2015 r. nr 442/15 z terminem płatności do dnia 14 maja 2015 r. Towar został mu wydany w dniu 9 kwietnia 2015 r.

[faktura k-75; dokument WZ k-45; zeznania świadka I. S. e-protokół z dnia 13 października 2016 r., k-107v, adnotacje 00.07.35].

Z uwagi na brak odnalezienia w dokumentach powoda dowodów WZ dotyczących „Rury (...)” w ilości 35 mb, „Nasuwek (...)” w ilości 5 sztuk oraz kompletu „Śrub” powód w listopadzie 2017 r. podjął próbę przekazania tych elementów pozwanemu, jednakże pozwany odmówił ich przyjęcia. Wartość tych elementów nie przekracza kilkuset złotych i prawdopodobnie zostały one wydane i zamontowane u pozwanego, a jedynie przez przeoczenie nie został wystawiony dokument WZ, mogło się przy tym zdarzyć, iż zostały one zakupione przez pracowników powoda przy montażu linii już na miejscu, na co wskazywałyby faktura ich zakupu w miejscowości O..

[zeznania powoda e-protokół z dnia 30 stycznia 2018 r., k-235v, adnotacje 00.07.55; dokument WZ i CMR k-216-218, faktura k-219].

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci dokumentów, których prawdziwości i wiarygodności żadna ze stron nie kwestionowała, a także w oparciu o zeznania świadków i strony powodowej, które były spójne, logiczne i w sposób przekonujący uzupełniały materiał dowodowy w postaci dokumentów.

Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego w zakresie jego twierdzeń, iż powód nie wydał mu wszystkich elementów, które obejmowała umowa ze stycznia 2015 r., co spowodowało brak możliwości uruchomienia instalacji CO₂ i w konsekwencji problemy finansowe pozwanego. Zeznania te można uznać za wiarygodne co do samego braku wydania właśnie orurowania CO₂, czego również strona powodowa nie kwestionuje. Jednakże z pozostałego zebranego w sprawie materiału dowodowego, zarówno w postaci dokumentów jak i zeznań świadków i powoda wynika, że (niezależnie od przyczyny) strony zgodnie zrezygnowały z tego elementu zamówienia, co znalazło odzwierciedlenie w obniżeniu ceny zamówienia o kwotę 33.620,00 złotych netto i podpisaniu aneksu do umowy. Strona pozwana w żaden sposób przy tym nie zakwestionowała i nie odniosła się do zeznań świadków I. S. i (pośrednio) V. S. oraz zeznań powoda, iż to właśnie te elementy zostały określone w podpisanym przez strony aneksie jako upust do zamówienia.

Sąd pominął także w zasadzie zeznania świadka B. M. jako nie wnoszące nic istotnego do sprawy z uwagi na brak zajmowania się przez świadka sprawami umów i inwestycji, a ponadto zeznania świadka co prawda potwierdzają zeznanie pozwanego, iż kierowcy pozwanego nie wydano w jednym przypadku części towaru z magazynu powoda, ale jednocześnie koreluje to także z zeznaniami m.in. I. S., który potwierdził brak wydania orurowania CO₂ z uwagi na brak płatności, co w konsekwencji doprowadziło do podpisania aneksu zmniejszającego cenę zamówienia o wartość tego orurowania.

Sąd poczynione ustalenia opierał także na treści art. 230 k.p.c. w zw. z art. 210 k.p.c. biorąc pod uwagę, iż strona pozwana nie wypowiedziała się co do twierdzeń ani przedstawionych dowodów (w postaci WZ i podpisanej przez pozwanego specyfikacji odebranego towaru) dotyczących odebrania pozostałej części towaru, ani też w żaden sposób nie odniosła się do twierdzeń strony powodowej (świadców i powoda) o przyczynie podpisania aneksu do umowy jako obejmującego właśnie elementy orurowania CO₂ (a określonego jako „upust”).

Strona pozwana kwestionując roszczenie pozwu i podnosząc brak dostarczenia elementów objętych umową nie wskazała jednocześnie nawet jakie elementy kwestionuje (w stosunku do stanowiącej załącznik do umowy i złożonej przez powoda specyfikacji towarów), a dopiero z zeznań świadków – pracowników powoda – i później pozwanego okazało się, że chodzi de facto o elementy orurowania CO₂ (również nie sprecyzowane). W związku z powyższym Sąd oddalił zgłoszony przez pozwanego wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczności wskazane w piśmie strony pozwanej z dnia 4 września 2017 r. (k-203) biorąc pod uwagę zarówno wskazaną tezę dowodową wkraczającą w kompetencje Sądu (wywiązania się przez powoda z obowiązków umownych i zasadność umniejszenia ceny z umowy), a także ze względu na nieistotność (w świetle sformułowanych zarzutów) okoliczności, które biegły miałyby ustalać (funkcjonalność systemu nawadniania oraz brak możliwości modernizacji), czy wreszcie brak konieczności odwoływania się do wiadomości specjalnych (biegłego z zakresu urządzeń nawodnieniowych) dla ustalenia błędu w obliczeniach powoda i braku uwzględnienia zaliczki. Co do tych ostatnich okoliczności strona pozwana także w żaden sposób nie tylko nie wykazała, ale nawet nie sprecyzowała, na czym błędy te miałyby polegać.

Niezależnie jednak od powyższych zastrzeżeń Sąd nie uwzględnił wniosku strony pozwanej o powołanie biegłego, bowiem z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, w ocenie Sądu, iż potrzeba taka nie występuje, a okoliczności co do których ewentualnie częściowo wiedza specjalistyczna mogłaby mieć znacznie, nie zostały przez pozwanego w żaden sposób wykazane ani sprecyzowane, a zatem przeprowadzenie tego dowodu uznać należało za zbędne i nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo należało uznać w całości za zasadne.

Zgodnie z art. 535 k. c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Sprzedaż jest umową odpłatną, wzajemną, zaś zobowiązania stron dochodzą do skutku solo consensu. Skutkiem zawarcia umowy sprzedaży jest zobowiązanie się sprzedawcy do przeniesienia własności rzeczy lub prawa na kupującego oraz zobowiązanie się kupującego do zapłacenia sprzedawcy umówionej ceny. Ważność umowy zależy więc od zgodnych oświadczeń woli stron a wydanie rzeczy czy też zapłata ceny są zdarzeniami będącymi wyłącznie przejawami jej wykonania (W. Katner „Umowne przeniesienie własności ruchomości w prawie polskim” Warszawa 1992, str. 51-55).

W przedmiotowej sprawie strony zawarły taką umowę, co nie jest pomiędzy nimi sporne, pozwany uiszczył pierwszą ratę zgodnie z umową i zasadnicza część towaru została mu wydana. Biorąc bowiem pod uwagę przede wszystkim treść zeznań pozwanego, w których dopiero pojawiło się częściowe sprecyzowanie zarzutów strony pozwanej jakie elementy z umowy nie zostały dostarczone, czyli orurowanie do rozprowadzania CO₂, przy jednoczesnym braku odniesienia się strony pozwanej do złożonych przez powoda dokumentów wydania towaru i podpisanej przez pozwanego specyfikacji, uznać należało, że zarzut dotyczący braku dostarczenia całości zamówienia objętego umową w zasadzie sprowadzał się do zarzutu braku dostarczenia przedmiotowego orurowania CO₂. Zarzuty strony pozwanej co do braku uwzględnienia w rozliczeniach z powodem uiszczonej zaliczki oraz nieuwzględnienie udzielonego upustu po pierwsze nie zostały w żaden sposób doprecyzowane, a jednocześnie z dokumentów przedstawionych przez strony wynika wprost, iż zarzuty nie mają żadnego uzasadnienia. W zawartej umowie strony ustaliły wartość zamówienia na kwotę 189.420,00 złotych (154.000,00 netto) oraz wysokość pierwszej raty na kwotę 61.500,00 złotych (50.000,00 netto) i kwota ta została przez pozwanego wpłacona w dniu 30 stycznia 2015 r. Następnie z uwagi na treść zawartego aneksu wartość umowy została zmniejszona do kwoty 148.067,40 złotych (120.380,00 zł netto – po uwzględnieniu w fakturze korygującej błędu matematycznego z aneksu). Uwzględniając zatem dokonaną przez pozwanego wpłatę I raty w kwocie 61.500,00

złotych do zapłaty z umowy (po aneksie) pozostała kwota 86.567,40 złotych (II i III rata) oraz kwota 787,20 złotych z tytułu dodatkowego zakupu wyświetlacza (...), a więc łącznie kwota 87.354,60 złotych, tj. kwota dochodzona niniejszym pozwem.

Mając na względzie powyższe uznać należało, iż spór de facto koncentruje się na braku dostarczenia przewodów do rozprowadzania CO₂ i ewentualnie - w tym kontekście – wartości i przedmiotu „upustu” z aneksu.

Stosownie do treści art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Treść art. 6 k.c. zawiera dwie ogólne reguły: po pierwsze wymóg generalny udowodnienia powołanego przez stronę faktu, powodującego powstanie określonych skutków prawnych, oraz drugą regułą, która obciąża obowiązkiem wykazania (dowodu) danego faktu po stronie osoby, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Ze względów racjonalnych „zasada obowiązku udowodnienia powoływanego faktu” jest niezbędna, ponieważ odmienna regulacja powodowałaby powstanie niedopuszczalnej łatwości wywodzenia skutków prawnych z prostego powołania się na fakt bez potrzeby jego udowodnienia. Reguła druga zaś stanowi „ogólną zasadę rozkładu ciężaru dowodu”, od której wyjątki wskazywać mogą niektóre przepisy szczególne.

Samo przyznanie faktu przez drugą stronę ewentualnego sporu nie może przy tym stanowić wystarczającego dowodu istnienia danego faktu, który musi być zawsze ponadto potwierdzony całokształtem materiału dowodowego lub innymi poznanymi już okolicznościami. Odzwierciedleniem tego jest regulacja art. 229 k.p.c. wymagającego, aby przyznanie faktu przez drugą stronę nie budziło wątpliwości, co wymaga właśnie uwzględnienia innych okoliczności. Także milczenie, brak wypowiedzi strony przeciwnej wobec twierdzeń strony powołującej tylko dany fakt może być przez sąd uznane za pośrednie przyznanie faktu, ale także tylko wtedy, gdy przeprowadzone w toku postępowania dowody uzasadniają wysnucie wniosku, że strona przeciwna istotnie nie miała zamiaru zaprzeczyć danej okoliczności faktycznej (art. 230 k.p.c.).

Przepisy szczególne przewidują w pewnych przypadkach wyjątki od zasady obowiązku udowodnienia powoływanego faktu, w których to sytuacjach wystarczy samo powołanie faktu przez stronę. Po pierwsze, są to fakty niemające istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy – zgodnie z art. 227 k.p.c. - oraz fakty stanowiące wynik domniemań prawnych, których obalenie wyłącza ustawa (art. 234 k.p.c.).

Druga z określonych w art. 6 k.c. reguł, dotycząca zasady rozkładu ciężaru dowodu, jest regułą w znaczeniu materialnym, określającą, która strona poniesie skutki nieudowodnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, natomiast treść art. 232 k.p.c. wskazuje, kto ponosi ciężar dowodu w znaczeniu formalnym, a więc kto powinien przedstawiać dowody (wyrok SN z dnia 17 lutego 2006 r., V CSK 129/05, Lex; wyrok SN z dnia 8 marca 2010 r., II PK 260/09, OSNP 2011, nr 17-18, poz. 226). „Przepis art. 6 k.c. wskazuje tylko podmiot zobowiązany do udowodnienia faktu, natomiast ocena, czy wywiązał się on z tego obowiązku nie należy już do materii objętej dyspozycją art. 6 k.c., a stanowi aspekt mieszczący się już w domenie przepisów procesowych” (wyrok SN z dnia 8 listopada 2005 r., I CK 178/05, Lex). Ciężar dowodu wskazany w art. 6 k.c. dotyczy także wykazania związków występujących pomiędzy faktami, a w szczególności związku przyczynowo-skutkowego, czyli że jeden fakt stanowi skutek drugiego faktu. W szczególności dotyczy to wykazania, że pomiędzy konkretną szkodą a jej przyczyną zaistniał związek przyczynowy, a „sformułowanie „normalne następstwo” nie oznacza następstwa koniecznego” (H. C., J. A., Status prawny komornika i podstawy jego odpowiedzialności odszkodowawczej po uchyleniu art. 769 k.p.c., PPE 2006, nr 4-6, s. 5).

Reguły dowodzenia w procesie cywilnym (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.) zobowiązują strony do wskazywania dowodów, z których wywodzą one skutki prawne. Podnieść należy, że ogólna zasada rozkładu ciężaru dowodu, jest regułą w znaczeniu materialnym wskazującą, kto poniesie skutki nieudowodnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, natomiast przepis art. 232 k.p.c. wskazuje, kto ponosi ciężar dowodu w znaczeniu formalnym: „kto powinien przedstawiać dowody” (wyrok SA w Gdańsku, z dnia 18 września 2014 roku, III AUa 2732/13, Lex).

Wskazać w tym miejscu również należy, iż zgodnie zaś z art. 210 § 2 k.p.c., każda ze stron obowiązana jest do złożenia oświadczenia co do twierdzeń strony przeciwnej, dotyczących okoliczności faktycznych. Wymóg ten w szczególności dotyczy stron reprezentowanych przez pełnomocników profesjonalnych. Niezadośćuczynienie powyższemu obowiązkowi, a zatem brak zajęcia stanowiska, może stanowić podstawę do zastosowania art. 230 k.p.c. (por. Bodio J., Demendecki T., Jakubecki A., Marcewicz O., Telenga P., Wójcik M.P., Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Oficyna, 2008, wyd. III). „Przyznanie może być [...] dorozumiane, gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach. W takim wypadku sąd może uznać te fakty za przyznane (art. 230 k.p.c.). Zatem bierność pozwanego może prowadzić do ustalenia faktów wyłącznie na podstawie twierdzenia powoda. Jeżeli więc pozwany nie wypowie się co do żadnego faktu przytoczonego przez powoda, sąd może oprzeć rozstrzygnięcie na stanie faktyczny ustalonym tylko na podstawie twierdzeń powoda.(...) Prawidłowa taktyka pozwanego powinna zatem polegać na zaprzeczeniu tym faktom, które są dla niego niekorzystne (przesądającego o jego odpowiedzialności) i których ciężar udowodnienia spoczywa na powodzie. Wymaga podkreślenia, że dla zaprzeczenia faktom przytaczanym przez powoda nie wystarcza - wbrew dosyć powszechnemu, niczym nieuzasadnionemu mniemaniu - wniesienie o oddalenie powództwa. Złożenie takiego oświadczenia jest jedynie oświadczeniem woli i nie wynika z niego w żaden sposób, że pozwany zaprzecza jakimkolwiek twierdzeniom powoda, a jedynie, że nie zgadza się z jego żądaniem. Tym samym pozwany powinien nie tylko wnieść o oddalenie powództwa, ale także wskazać, którym faktom przytoczonym przez powoda zaprzecza” (M Łochowski, „Rola zasady kontradiktoryjności w sprawach cywilnych dotyczących odpowiedzialności lekarzy za błędy w sztuce”, PiM z 2004 r., nr 17, poz. 58).

W przedmiotowej sprawie w ocenie Sądu powód sprostał nałożonemu na niego w świetle treści art. 6 k.c. ciężarowi dowodu i wykazał, że cały towar objęty przedmiotową umową (poza orurowaniem CO2) został dostarczony pozwanemu, zaś pozwany nie zgłosił żadnych dowodów przeciwnych ani też nie zaprzeczył tej okoliczności. W tym miejscu wskazać należy, iż strona pozwana w żaden sposób nie odniosła się do kilku elementów: „Rury (...)” w ilości 35 mb, „Nasuwek (...)” w ilości 5 sztuk oraz kompletu „Śrub”, co do których powód nie był w stanie przedstawić dowodu WZ. Niezależnie jednak od podjętej przez powoda próby (nieskutecznej, gdyż pozwany odmówił przyjęcia) dostarczenia tych elementów w listopadzie 2017 r. w ocenie Sądu z całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym zeznań powoda o braku dostarczenia przewodów do rozprowadzania CO2 jak i braku wypowiedzenia się strony pozwanej i wyraźnego wskazania które elementy kwestionuje (tzn. ich dostarczenie) wynika, że elementy w postaci „Rury (...)” w ilości 35 mb, „Nasuwek (...)” w ilości 5 sztuk oraz kompletu „Śrub” zostały pozwanemu wydane (czemu nie zaprzeczył również po złożeniu pozostałych dowodów WZ).

Rozważenia wymagała zatem (w świetle przywołanych wyżej reguł dowodowych) przyczyna i przedmiot zawartego przez strony aneksu do umowy.

Pozwany w swoich zeznaniach wskazywał, że brak dostarczenia przez powoda orurowania rozprowadzania CO2 spowodowało brak możliwości uruchomienia systemu dostarczania CO2 w szklarniach i w konsekwencji niższe zbiory, choć jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego umowa ze stycznia obejmowała zarówno system nawadniania jak i doprowadzenia CO2 (a nie tylko tego ostatniego). Można zatem byłoby postawić tezę, abstrahując od przyczyn niedostarczenia tych elementów, że zakupiona przez pozwanego „rzecz” (system rozprowadzania CO2) była niepełna. W świetle treści art. 556¹ § 1 pkt 4 k.c. wada fizyczna polega na niezgodności rzeczy sprzedanej z umową, a w szczególności rzecz sprzedana jest niezgodna z umową, jeżeli została kupującemu wydana w stanie niepełnym. Zgodnie natomiast z art. 561 § 1 k.c. jeżeli rzecz sprzedana ma wadę, kupujący może żądać wymiany rzeczy na wolną od wad albo usunięcia wady, a w konsekwencji kupujący może złożyć oświadczenie o obniżeniu ceny albo odstąpieniu od umowy, chyba że sprzedawca niezwłocznie i bez nadmiernych niedogodności dla kupującego wymieni rzecz wadliwą na wolną od wad albo wadę usunie (art. 560 § 1 k.c.). Jednocześnie, w myśl art. 563 k.c. przy sprzedaży między przedsiębiorcami kupujący traci uprawnienia z tytułu rękojmi, jeżeli nie zbadał rzeczy w czasie i w sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju i nie zawiadomił niezwłocznie sprzedawcy o wadzie, a w przypadku gdy wada wyszła na jaw dopiero później - jeżeli nie zawiadomił sprzedawcy niezwłocznie po jej stwierdzeniu. Do zachowania powyższego terminu wystarczy wysłanie przed jego upływem zawiadomienia o wadzie.

W niniejszej sprawie, niezależnie od braku powoływania się przez pozwanego na roszczenia z rękojmi wskazać należy, iż nie tylko nie dopełnił on tzw. aktu staranności (zbadania rzeczy), ale przede wszystkim nie dopełnił obowiązku sygnalizacji, a więc zawiadomienia powoda o wadzie, co powoduje utratę uprawnień z tytułu rękojmi.

Jednocześnie przyjmując, że zarzuty pozwanego nie wiązały się z rękojmią a zatem nie było podstaw do zastosowania art. 556¹ k.c. i 563 k.c. to zachowanie pozwanego przed wytoczeniem powództwa również potwierdza zaistnienie okoliczności podnoszonych przez stronę powodową i wynikających z zeznań świadka I. S. oraz powoda. Zarówno z zeznań pozwanego jak i powoda i świadka I. S. (jak i dokumentów) wynika wprost, że pozwany nie dokonał zapłaty drugiej (ani też trzeciej) raty ceny. Powód wydał pozwanemu wszystkie pozostałe elementy zamówienia, natomiast nie wydał orurowania CO2. Pozwany jednakże pomimo tego w żaden sposób nie domagał się wydania tych elementów. Następnie w dniu 24 marca 2015 r. został podpisany aneks do umowy zmniejszający cenę towaru o 33.620,00 złotych netto. W ocenie Sądu zeznania świadka I. S. jak i powoda należało uznać za w pełni wiarygodne, że przyczyną podpisania tego aneksu było porozumienie z pozwanym co do rezygnacji z dostawy części elementów objętych umową. Trudno bowiem wyobrazić sobie (a pozwany także nie wskazywał żadnych okoliczności dodatkowych) aby po prawie dwóch miesiącach od podpisania umowy i wydania większości zamówienia, przy jednoczesnym braku zapłaty kolejnej raty ceny przez pozwanego, doszło do udzielenia dodatkowego rabatu od ceny sprzedaży w wysokości ponad 20%. Twierdzenia strony powodowej, przy jednoczesnych wnioskach płynących z oceny pozostałego materiału dowodowego i braku wypowiedzenia się strony pozwanej co do tych faktów i twierdzeń wskazują w ocenie Sądu w sposób nie budzący wątpliwości, że przyczyną podpisania tego aneksu było właśnie ograniczenie zamówienia o wartość niedostarczonych elementów orurowania do CO2 (niezależnie od tego czy przyczyną był brak płatności pozwanego, czy też poszukiwanie przez niego tańszego dostawcy).

W tych okolicznościach, w świetle art. 210 k.p.c. w zw. z art. 230 k.p.c. i biorąc pod uwagę wnioski płynące z pozostałego materiału dowodowego, Sąd uznał, że zarzuty pozwanego dotyczące braku dostarczenia części towaru z umowy i zasadności obniżenia ceny, nie znajdują żadnego uzasadnienia, bowiem cena ta została już obniżona w wyniku zawartego aneksu. Pozwany w żaden sposób nie odniósł się ani nie zakwestionował twierdzeń powoda, że przyczyną podpisania aneksu było obniżenie ceny w związku z rezygnacją z przewodów CO2. Z tych też względów przeprowadzanie dowodu z opinii biegłego uznać należało za niecelowe i nieprzydatne do rozstrzygnięcia sprawy. Pozwany przy tym na żadnym etapie postępowania nie wskazał jaka kwota w jego ocenie jest niezasadna, poprzestając na ogólnikowym wskazaniu, że powód nie wykazał zasadności roszczenia bo nie dostarczono wszystkich elementów zamówienia.

Mając na względzie powyższe rozważania Sąd uznał powództwo za zasadne w całości i z tego względu, na podstawie art. 535 k.c. zasądził od powoda na rzecz pozwanego łączną kwotę 87.354,60 złotych tytułem nieuiszczonej części ceny za sprzedany i dostarczony pozwanemu towar.

O odsetkach Sąd orzekł - zgodnie z żądaniem pozwu - na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c., zasądzając odsetki w wysokości odsetek ustawowych od dnia następnego po dniu wymagalności określonym w umowie (II i III rata) oraz w fakturze sprzedaży wyświetlacza LCD. W tym miejscu podnieść także należy, iż powód żądał zasądzenia odsetek ustawowych i żądania tego nie zmienił, mimo zmiany przepisów dotyczących odsetek wprowadzonej ustawą z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1830). Mając na uwadze przepisy wprowadzone ową ustawą, obowiązujące od 1 stycznia 2016 r., Sąd przyjął, że za okres liczony od dnia wytoczenia powództwa do dnia 31 grudnia 2015 r. powódce należą się odsetki ustawowe o jakich mowa w art. 481 § 2 k.c. w brzmieniu sprzed nowelizacji. Jednocześnie, wobec niedokonania przez powoda modyfikacji żądania dotyczącego należności odsetkowej, od 1 stycznia 2016 r., Sąd zasądził odsetki wg stopy odsetek ustawowych o jakich mowa w art. 359 § 2 k.c., biorąc pod uwagę treść art. 321 § 1 k.p.c. zakazującego orzekanie ponad żądanie pozwu (a takim wyjściem ponad żądanie byłoby zasądzenie odsetek według stopy wyższej – czyli tzw. odsetek ustawowych za opóźnienie, czy też odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych, które choć należą się wierzycielowi bez odrębnego wezwania, jednakże z uwagi na ich stopę

– wyższą niż odsetek ustawowych – nie mogą zostać uwzględnione przez Sąd z urzędu, bez zgłoszenia wniosku o ich zasądzenie).

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z którym, przegrywający obowiązany jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. W niniejszej sprawie pozwany przegrał w całości a zatem zobligowany jest zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty postępowania na które złożyły się:

- opłata od pozwu – 4.368,00 złotych;
- koszty zastępstwa procesowego – 3.600,00 złotych;
- pokryte koszty przejazdu świadka – 78,00 złotych;
- opłata skarbową od pełnomocnictw – 34,00 złotych.

Łącznie koszty poniesione przez powoda wyniosły 8.080,00 złotych i taką też kwotę Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów procesu.

Jednocześnie na podstawie art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t. jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 623) nakazał zwrócić uiszczoną przez stronę zaliczkę na poczet wynagrodzenia biegłego w kwocie 1.500,00 złotych.

Z/ Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełn. stron.